

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ	
Бондарчук М. ТРАГЕДІЯ БАБИНОГО ЯРУ У ПЕРІОД ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	4
Галян К. ВОРКУТИНСЬКЕ ПОВСТАННЯ У СПОГАДАХ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ	6
Гнип Є. РОЛЬ С. Ю. ВІТТЕ В ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ ПІВДЕННО-ЗАХІДНОЇ ЗАЛІЗНИЦІ	9
Давиденко Ю. ЦЕРКОВНИЙ ДІЯЧ ТА ІСТОРИК ТЕОДОСІЙ СОФОНОВИЧ –ВИХОВАНЕЦЬ КІЄВО-МОГИЛЯНСЬКОГО КОЛЕГУМУ	12
Коліснюк А. КОНЦТАБОРИ НА ТЕРИТОРІЇ НОВГОРОД-СІВЕРСЬКОГО (1941 – 1943 рр.)	14
Краснянський Ю. ПРОЦЕС СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ РУХУ ЗА ЗМІНИ В СРСР, ФЕНОМЕН ДИСИДЕНТСТВА	18
Лобода Д. ГЕРОЇ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ, УРОДЖЕНЦІ с. ДУБОВИЧІ ГЛУХІВСЬКОГО (ЗАРАЗ КРОЛЕВЕЦЬКОГО) РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ	20
Петрикей О. БОЙОВИЙ ШЛЯХ ВИЗВОЛИТЕЛІВ С. МУТИН ПІСЛЯ ЙОГО ЗВІЛЬНЕННЯ (1943 – 1945 рр.)	24
<i>До 100-річчя Української революції 1917-1921 років</i>	
Пронін В. ПРОЯВИ НАЦІОНАЛ – КОМУНІЗМУ В ПОЛІТИЧНІЙ КОНЦЕПЦІЇ В. ВИННИЧЕНКА	27
Самощенко М. СИМОН ПЕТЛЮРА. ПРОТИРІЧЧЯ ЧАСУ ТА ОСОБИСТОСТІ	29
Татарченко С. АНАРХІЧНИЙ РУХ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ 1917-1921 рр. СОЦІАЛЬНО - ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ	32
ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ	
Андросенко І. «ЛОЯЛІСТИ» У АМЕРИКАНСЬКІЙ ВІЙНІ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ (1776 - 1783 рр.)	35
Бобошко Ю. РАБСТВО У СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ	39
Дикань Р. ТРАНСВААЛЬСЬКА ВІЙНА 1881 Р. БИТВА ПІД МАНЖУБОЮ	41
Нікітіна Т. ДИНАСТИЧНІ ЗВ'ЯЗКИ МОНАРХІВ ДРУГОГО БОЛГАРСЬКОГО ЦАРСТВА З КРАЇНАМИ ДУНАЙСЬКО-ДНІПРОВСЬКОГО РЕГІОНУ	44
Пилипенко В. ГЕЙША – ТАЄМНИЦЯ ЯПОНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	48
Пластун О. ЕКСКУРС В ІСТОРІЮ СТВОРЕННЯ ІЗРАЇЛЮ В 1948 Р.	50
Царук Н. МИСТЕЦТВО ЯПОНСЬКОЇ ЧАЙНОЇ ЦЕРЕМОНІЇ	53
ІСТОРІЯ НАУКИ ТА ТЕХНІКИ	
Вегера В. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ: ІСТОРІЯ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	56
Дуцина Т. АНАЛІЗ ВИДАВНИЧОЇ ПОЛІТИКИ «УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ЖУРНАЛУ» у 2015 – 2016 рр.	57
Єременко В. ОБОРОНА ГЛУХОВА 1664 р. : ОЗБРОЄННЯ СТОРІН	60
Носовський І. ВІЙСЬКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ОСМАНСЬКОЇ ІМПЕРІЇ ПІД ЧАС ЧИГИРИНСЬКИХ ПОХОДІВ ЗА ЩОДЕННИКОМ ГЕНЕРАЛА ПАТРИКА ГОРДОНА	61
Миллюгіна О. ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОСМОСУ	63
Стрілець М. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ СУЧАСНОСТІ	66
Хохлов Р. ДОСЛІДЖЕННЯ СВІТОВОГО ОКЕАНУ	67
Юрченко О. ПЕРЕДОВІ ДОСЯГНЕННЯ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ	70
ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО	
<i>Гетьманські універсали XVII-XVIII ст.</i>	
Асмаковський М. ДЖЕРЕЛОЗНАВЧИЙ АНАЛІЗ УНІВЕРСАЛУ ГЕТЬМАНА ПАВЛА ПОЛУБОТКА	73
Дука Д. СПРОБА ДЖЕРЕЛОЗНАВЧОГО АНАЛІЗУ УНІВЕРСАЛУ ІВАНА САМОЙЛОВИЧА ПРО ПІДТВЕРДЖЕННЯ ПРАВ ЛУБЕНСЬКОГО МІГАРСЬКОГО МОНАСТІРЯ НА СЕЛО В'ЯЗІВОК	74
Євдокименко С. ДЖЕРЕЛОЗНАВЧИЙ АНАЛІЗ УНІВЕРСАЛУ ІВАНА САМОЙЛОВИЧА ПРО ДОЗВІЛ ЧЕНЦЯМ МАКСАКІВСЬКОГО МОНАСТІРЯ УКРІПИТИ МОНАСТІР ОБОРОННИМИ МУРАМИ (1672 р.)	75
Каравайко С. СПРОБА ДЖЕРЕЛОЗНАВЧОГО АНАЛІЗУ УНІВЕРСАЛУ ДЕМ'ЯНА МНОГОГРІШНОГО ПРО НАДАННЯ МЕЖИГІРСЬКОМУ МОНАСТІРЕВІ ОЗЕР КОЗАРОВСЬКИХ І ЯСНОГОРОДСЬКИХ, З ОСТРОВИМ ПІД СЕЛОМ ЧЕРНИНОМ	77
Кудряшов Д. ДЖЕРЕЛОЗНАВЧИЙ АНАЛІЗ УНІВЕРСАЛУ ІВАНА МАЗЕПИ ПРО ПІДТВЕРДЖЕННЯ ПРАВ НА МЛИНИ МІСТА ГЛУХОВА	79
Лобушко В. УНІВЕРСАЛ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО: ДЖЕРЕЛОЗНАВЧИЙ АНАЛІЗ АКТОВОГО ДОКУМЕНТУ	80
Мінченко М. ДЖЕРЕЛОЗНАВЧИЙ АНАЛІЗ УНІВЕРСАЛУ ІВАНА МАЗЕПИ МІСТУ ЧЕРНІГОВУ ПРО ПІДТВЕРДЖЕННЯ МАГДЕБУРЗЬКОГО ПРАВА ТА ПРАВ НА МІСЬКІ МАЄТНОСТІ	81
Нікітін С. ДЖЕРЕЛОЗНАВЧИЙ АНАЛІЗ УНІВЕРСАЛУ ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ ПАВЛА ПОЛУБОТКА НАКАЗНИМ ГЕТЬМАНОМ	82
Олійник А. ДЖЕРЕЛОЗНАВЧИЙ АНАЛІЗ УНІВЕРСАЛУ ГЕТЬМАНА БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ІВАНА СКИНДЕРА ЧЕРНІГІВСЬКИМ ВІЙТОМ (1649Р.)	84
<i>Літературно-публіцистичні твори XX ст.</i>	
Пилипенко В. «ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ДО ЧЛЕНІВ ЦК КПРС І ЦК КПУ» В. С. ЛІСОВОГО	85
Особливцев С. ДЖЕРЕЛОЗНАВЧА КРИТИКА ТВОРУ СЕРГІЯ ХРУЩОВА «МИКИТА ХРУЩОВ. ПЕНСІОНЕР СОЮЗНОГО ЗНАЧЕННЯ»	87
Аллахвердова В. ДОКУМЕНТАЛЬНА ПОВІСТЬ «ЧОРНОБИЛЬ» ЮРІЯ ЩЕРБАКА ЯК ІСТОРИЧНЕ ДЖЕРЕЛО	89
<i>Преса радянського часу</i>	
Царук Н. ГАЗЕТА «ЗА ПЕРЕМОГУ» ЯК ДЖЕРЕЛО З ІСТОРІЇ МІСТА ГЛУХОВА ЗА 1945 РІК	90
Мінченко М. ГАЗЕТА «ЗА ПЕРЕМОГУ» ЯК ДЖЕРЕЛО З ІСТОРІЇ М. ГЛУХОВА ЗА 1956 р.	93
Олійник А. ПЕРІОДИЧНЕ ВИДАННЯ «ЗА ПЕРЕМОГУ» ЯК ДЖЕРЕЛО З ІСТОРІЇ М. ГЛУХОВА ЗА 1957 р.	96
Корж В. РІЧНА ПІДШИВКА ГАЗЕТИ “ЗА ПЕРЕМОГУ” ЗА 1958 РІК	98
Нікітін С. ГАЗЕТА «ЗА ПЕРЕМОГУ» ЯК ІСТОРИЧНЕ ДЖЕРЕЛО З ІСТОРІЇ МІСТА ГЛУХОВА ЗА 1959 Р.	99

Каравайко С. ГЛУХІВ ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПЕРІОДИЧНОГО ВИДАННЯ «НАРОДНА ТРИБУНА» ЗА 1963 Р.	101
Асмаковський М. ГЛУХІВЩИНА ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПЕРІОДИЧНОГО ВИДАННЯ «НАРОДНА ТРИБУНА» ЗА 1964 Р.	102
Євдокименко С. ПЕРІОДИЧНА ПРЕСА «НАРОДНА ТРИБУНА» ЗА 1965 РІК ЯК ДЖЕРЕЛО З ІСТОРІЇ ГЛУХОВА	104
Кудряшов Д. ДЖЕРЕЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПЕРІОДИЧНОГО ВИДАННЯ «НАРОДНА ТРИБУНА» ЗА 1966 РІК	107
Дука Д. РІЧНА ПІДШИВКА ГАЗЕТИ "НАРОДНА ТРИБУНА" ЗА 1969 РІК: ДЖЕРЕЛОЗНАВЧИЙ АНАЛІЗ	109
Лобушко В. ГАЗЕТА «НАРОДНА ТРИБУНА» ЯК ДЖЕРЕЛО З ІСТОРІЇ М. ГЛУХОВА ЗА 1975 Р.	110

Усні джерела

Єрмоленко С. ТЕМА ТОВАРНОГО ДЕФІЦИТУ В АНЕКДОТАХ РАДЯНСЬКОГО ЧАСУ	112
Лузан В. НЕПРИВАБЛИВІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ДЕРЖАВИ В ПОЛІТИЧНИХ АНЕКДОТАХ РАДЯНСЬКОГО ЧАСУ	115
Мамчур Є. ТЕМА КУЛЬТУ ОСОБИСТОСТІ В. ЛЕНІНА В ПОЛІТИЧНИХ АНЕКДОТАХ РАДЯНСЬКОГО ЧАСУ	117
Руденко Д. ЄВРЕЙСЬКЕ ПИТАННЯ В АНЕКДОТАХ	119
Швець О. ВІДЗЕРКАЛЕННЯ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНИХ ВІДНОСИН В АНЕКДОТАХ РАДЯНСЬКОГО ЧАСУ	121

СПЕЦІАЛЬНІ ІСТОРИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ

Геортологія

Аллахвердова В. ВІДТВОРЕННЯ АТРИБУТИВ СВЯТКУВАННЯ НОВОГО РОКУ В ТВОРАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА	124
Карбан Є. ВІДОМОСТІ ПРО СВЯТА В ЛІТОПИСАХ Х-ХІІІ СТ.	125
Особливець С. ПЕРШОТРАВНЕВА ДЕМОСТРАЦІЯ: СПІЛЬНЕ ТА РІЗНЕ НА КАРТИНАХ РАДЯНСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ	128
Пилипенко В. ЗГАДКИ НАРОДНИХ СВЯТ В УКРАЇНСЬКИХ ПРИПОВІДКАХ	130
Царук Н. ПЕРСОНАЖІ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ В НАРОДНОМУ (ЦЕРКОВНОМУ) КАЛЕНДАРІ	133

Епістологія

Аллахвердова В. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИВАТНОГО ЛИСТУВАННЯ МИКОЛИ АРКАСА ДО ВАСИЛЯ ДОМАНИЦЬКОГО	135
Карбан Є. ЕПІСТОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛИСТУВАННЯ О.П. БЕЛОРУКОВА ТА Г.М. ХОТКЕВИЧА	136
Калита Ю. ЕПІСТОЛЯРНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛИСТА О.ШУМСЬКОГО ДО Г. ЯГОДИ	139
Особливець С. ЕПІСТОЛЯРНИЙ АНАЛІЗ ЛИСТІВ В. П. НАУМЕНКА ДО М. Ф. СУМЦОВА	141
Пилипенко В. ЛИСТУВАННЯ О. П. ОГЛОБЛІНА ТА Н. Д. ПОЛОНСЬКОЇ-ВАСИЛЕНКО ЯК ЕПІСТОЛЯРНЕ ДЖЕРЕЛО	143
Савіч К. ЛИСТИ М. ПЕТРОВА ДО П. БАТЮШКОВА ЯК ЦІННЕ ЕПІСТОЛЯРНЕ ДЖЕРЕЛО ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ НАРИСІВ ІСТОРІЇ ХОЛМЩИНИ І ПІДЛЯШШЯ	146
Царук Н. ДОСЛІДЖЕННЯ ЛИСТУВАННЯ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ ТА М. ШАПОВАЛА	148

Іконографія

Карбан Є. ІКОНОГРАФІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ КАРТИНИ «ОБОРОНА СЕВАСТОПОЛЯ» (1942 РІК) ЗА ДОКУМЕНТАЛЬНИМ МЕТОДОМ	150
--	-----

Історична метрологія

Аллахвердова В. ОДИНИЦІ ВИМІРУ В "ОПИСАХ ХАРКІВСЬКОГО НАМІСНИЦТВА 1785 Р. " ЯК СВДЧЕННЯ ПЕВНОГО ІСТОРИЧНОГО ПЕРІОДУ	154
Карбан Є. «СКАРГИ СЕЛЯН І ВЛАСНИКІВ МАСТКІВ НА СВАВОЛЮ ОРЕНДАРІВ І ЗАСТАВНИКІВ, НА СТАРОСТ І ДЕРЖАВЦІВ ДЕРЖАВНИХ МАСТКІВ» (1569-1648 РР.) ЯК ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ ПРО ІСТОРИЧНІ МІРИ	156
Коваль М. ВИВЧЕННЯ МІР ДОВЖИНИ ЗА ЛІТОПИСОМ «ЖИТІЄ І ХОДІННЯ ДАНИЛА, РУСЬКОЇ ЗЕМЛІ ІГУМЕНА»	158
Пилипенко В. НАРОДНІ ОДИНИЦІ ВИМІРУ В СПАТІВСЬКОМУ ЛІТОПИСІ ТА ЇХ ПЕРЕВЕДЕННЯ В МЕТРИЧНІ МІРИ	160
Савіч К. ОДИНИЦІ МІР, НАВЕДЕНІ У «ОПИСІ КИЇВСЬКОГО НАМІСНИЦТВА 70-80-х рр. ХVІІІ СТ.»	162
Царук Н. ДОКУМЕНТАЛЬНА СПАДЩИНА СВЯТО-МИХАЙЛІВСЬКОГО ЗОЛОТОВЕРХОГО МОНАСТІРЯ У КИЄВІ ХVІ-ХVІІІ СТ. ЯК ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДАВНІ ГРОШОВІ ОДИНИЦІ	164

Фалеристика

Аллахвердова В. ГЕНДЕРНИЙ АНАЛІЗ НАГОРОДЖЕНИХ ОРДЕНОМ «ЗОЛОТА ЗІРКА» ЗВАННЯ ГЕРОЙ УКРАЇНИ	167
Особливець С. ІСТОРІЯ НАЙДАВНІШИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КОРОЛІВСЬКИХ НАГОРОД: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ	169
Пилипенко В. ОСОБЛИВОСТІ РАДЯНСЬКОЇ ТА СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РЕДАКЦІЇ СТАТУТУ ОРДЕНА БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО	172
Пластун О. ВОСННИЙ ХРЕСТ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ (1953) І ХРЕСТ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ (МАЗЕПІНСЬКИЙ) (1940): СПІЛЬНЕ ТА ВІДМІННЕ	175
Царук Н. НАГРУДНІ ЗНАКИ УКРАЇНСЬКИХ РАДЯНСЬКИХ СПОРТИВНИХ ТОВАРИСТВ	176

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ У СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ

Аллахвердова В. ІНТЕРАКТИВНА МОДЕЛЬ НАВЧАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ СПОСІБ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ УЧНЕМ ТА ВЧИТЕЛЕМ ПІД ЧАС ПОБУДОВИ СУЧАСНОГО УРОКУ ІСТОРІЇ	179
Гарбуз В. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ	181
Карбан Є. ВИСВІТЛЕННЯ ПРОБЛЕМАТИКИ ПОВСЯКДЕННОГО ЖИТТЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІСТОРІЇ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ	184
Ковтун В. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ З ВИКОРИСТАННЯМ ІСТОРИЧНИХ ДЖЕРЕЛ В ПРОЦЕСІ СТУДЕНТСЬКОЇ ТА УЧНІВСЬКОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	187

Особливець С. БІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ НА УРОКАХ ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ В 7-8 КЛАСАХ	189
Пилипенко В. ЕМПІРИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ ПИСЕМНИХ ІСТОРИЧНИХ ДЖЕРЕЛ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ У 10 – 11 КЛАСАХ ІЗ СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИМ ПРОФІЛЕМ НАВЧАННЯ	192
Пластун О. НОВАТОРСЬКИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ ЗАСОБАМИ ПРОПЕДЕВТИЧНОГО КУРСУ В 5 КЛАСІ	196
Савіч К. ТЕХНОЛОГІЯ ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ В 10-11 КЛАСАХ	198
Царук Н. ТЕСТУВАННЯ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ, ЯК ПІДГОТОВКА СТАРШОКЛАСНИКІВ ДО ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ	199
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	207